

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

23.11.2009

B7-0172/2009

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement

over de FAO-Wereldtop over voedselzekerheid – uitroeiing van de honger op aarde

José Bové, Martin Häusling, Franziska Keller, Alyn Smith, Michail Tremopoulos
namens de Verts/ALE-Fractie

RE\797298NL.doc

PE432.788v01-00

NL

In verscheidenheid verenigd

NL

B7-0172/2009

Resolutie van het Europees Parlement over de FAO-Wereldtop over voedselzekerheid – uitroeiing van de honger op aarde

Het Europees Parlement,

- gezien de verklaring van de eerste Wereldtop over voedselzekerheid, die de Voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) van 13 tot 17 november 1999 heeft gehouden,
  - gezien de verklaring van de Wereldtop over voedselzekerheid, die de leden van de FAO op 16 november 2009 hebben goedgekeurd,
  - gezien de International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development (IAASTD) van de Verenigde Naties, opgezet door de FAO en de Wereldbank en ondersteund door het Ontwikkelingsprogramma van de VN (UNDP), het Milieuprogramma van de VN (UNEP), de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en UNESCO, met daarin gedetailleerde aanbevelingen voor de regeringen over hoe ze duurzame landbouwstelsels kunnen versterken en een einde kunnen maken aan honger en armoede,
  - gezien het recente artikel van vooraanstaande wetenschapslui in “Nature” met als titel “A safe operating space for humanity”, dat de grenzen van onze planeet berekent voor niet-duurzame productiesystemen, met inbegrip van de gevolgen van de klimaatverandering, het verlies aan biodiversiteit, stikstof- en fosforcycli en waterbeheer,
  - onder verwijzing naar zijn STOA-studie met als titel "Implications of Global Trends in Eating Habits for Climate Change, Health and Natural Resources" (IP/A/STOA/IC/2008-180),
  - gezien de toezegging van de EU inzake een coherent ontwikkelingsbeleid, die inhoudt dat maatregelen op andere beleidsterreinen niet strijdig mogen zijn met ontwikkelingsdoelstellingen (Europese consensus over het ontwikkelingsbeleid, 2005; Verdrag van Lissabon),
  - gelet op artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat vertegenwoordigers van 185 landen op de Wereldvoedseltop in 1996 hebben toegezegd het aantal mensen dat honger lijdt tegen 2015 met de helft te verminderen; overwegende dat jaarlijks meer dan 40 miljoen mensen omkomen van honger; overwegende dat kleine boeren, veehouders en werknemers op het platteland meer dan de helft van de wereldbevolking vertegenwoordigen en de eerste slachtoffers van honger zijn,
- B. overwegende dat het aantal hongerige mensen in de wereld niet is gedaald maar volgens ramingen van de FAO in 2009 evenwel tot meer dan één miljard is gestegen, op een wereldbevolking van 6 miljard mensen, terwijl onze planeet volgens de FAO momenteel

12 miljard mensen zou kunnen voeden,

- C. overwegende dat de slotverklaring van de Wereldvoedseltop 2009 in onvoldoende mate de redenen analyseert waarom we er niet in slagen honger uit te roeien en evenmin concrete voorstellen doet over hoe honger beter kan worden bestreden, maar in plaats daarvan de deadline voor de doelstelling om honger uit te roeien uitstelt tot 2025,
- D. overwegende dat de wereldwijde daling van overheidsinvesteringen in landbouw en plattelandontwikkeling tijdens het afgelopen decennium een stabiele wereldwijde voedselvoorziening heeft verzwakt, terwijl commerciële investeringen in exportgerichte productie in ontwikkelingslanden vaak ten koste gingen van de inheemse voedselvoorziening,
- E. overwegende dat exportsubsidies en voedselsteun van de EU en de VS een van de belangrijke oorzaken zijn van de vernietiging van plattelandssinkomens en kleinschalige zelfvoorzieningsboerderijen in ontwikkelingslanden, en bijgevolg miljoenen gezinnen hun grond hebben ontnomen waardoor ze geen betrouwbare toegang tot voedsel hebben of voldoende inkomen om zichzelf te voeden,
- F. overwegende dat steeds meer ontbost land en landbouwmiddelen worden gebruikt voor de productie van diervoeder, vlees en biomassa voor agrobrandstoffen, wat de schommeling van de voedselprijzen aanzienlijk heeft doen toenemen en wereldwijde speculatie in landbouwgoederen heeft aangemoedigd,
- G. overwegende dat de Wereldbank, het Internationale Monetaire Fonds en de Wereldhandelsorganisatie de afgelopen decennia in de ontwikkelingslanden maatregelen tot liberalisering van de handel hebben opgelegd, wat heeft geleid tot meer oneerlijke concurrentie op landbouwgebied ten koste van lokale voedselvoorziening en duurzame landbouw,
- H. overwegende dat het verslag van het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering (IPCC) een verslechtering van de landbouwcapaciteit en -productie in de meeste landen ten zuiden van de Sahara voorspelt,
- I. overwegende dat de klimaatverandering een belangrijke invloed heeft op de landbouw, bijvoorbeeld kleinere oogsten als gevolg van watertekort, wat landbouwactiviteiten moeilijker maakt, met name in de armste landen,
  - 1. herhaalt dat toegang tot voldoende en gezond voedsel een fundamenteel mensenrecht is dat in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens verankerd is en dat gewaarborgd moet worden door gezamenlijk optreden van regeringen, internationale organen en het bedrijfsleven; benadrukt dat intrekking of ontkenning van dit recht als een schending van een universeel mensenrecht moet worden beschouwd;
  - 2. is van mening dat voor een daadwerkelijke bestrijding van honger een alomvattend beleid nodig is, met inbegrip van landbouw, plattelandontwikkeling en visserij, dat duurzame landbouw en duurzame voedselvoorziening bevordert teneinde het vermogen van ontwikkelingslanden te vergroten om hun eigen bevolking te voeden, in plaats van hun inheemse voedselvoorziening te ondermijnen door goedkope import; is verder van mening

dat, indien nodig, ontwikkelingslanden moet worden toegestaan hun invoertarieven te verhogen of hun uitvoer van landbouwgoederen te beperken, zonder dat dit een negatieve invloed heeft op voedselimporterende landen;

3. is van oordeel dat de strijd tegen honger gebaseerd moet zijn op de erkenning van het recht op autonome voedselvoorziening, wat vastgesteld is als het vermogen van een land of regio om langs democratische weg zijn eigen beleid, prioriteiten en strategieën te bepalen ter bescherming van het levensonderhoud en van de sociale, economische en culturele rechten van zijn bevolking, en dat deze beginselen moeten prevaleren boven liberalisering van de handel, deregulering en privatisering, zonder dat dit een negatieve invloed heeft op voedselimporterende landen;
4. is verheugd dat op de Wereldvoedseltop algemene overeenstemming heerste over het feit dat kleine boeren de sleutel vormen voor de bestrijding van honger en armoede en dringt erop aan dat in het toekomstige ontwikkelings-, landbouw-, visserij- en handelsbeleid van de EU adequaat rekening wordt gehouden met deze conclusie; benadrukt tevens dat kleinschalige visserij kan bijdragen aan de voedselzekerheid in kustgebieden;
5. is ingenomen met de huidige hervorming van de Commissie inzake Wereldvoedselzekerheid (CFS) en verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem zich volledig te verbinden tot hernieuwde, volledig inclusieve samenwerking met alle belanghebbenden om honger en armoede uit te roeien;
6. is ten eerste bezorgd over de huidige verwerving van landbouwgrond door buitenlandse investeerders, met name in Afrika, alsook over het feit dat dit proces vaak in het geheim wordt gesteund door de overheid en de lokale voedselzekerheid dreigt te ondermijnen; wijst op de verreikende gevolgen van dit proces in termen van niet-duurzaam grondbeheer en ontzegging van toegang tot inheemse voedselbronnen; is tevens bezorgd over de omvang waarmee de EU en andere landen die ver van huis vissen zich toegang verwerven tot de visbestanden in de wateren van ontwikkelingslanden, wat mogelijk kan leiden tot overbevissing en op zijn beurt de visbevoorrading op de markten van deze landen ernstig in het gedrang kan brengen;
7. verzoekt de FAO en de lidstaten met klem dergelijke negatieve gevolgen van de aanschaf van landbouwgrond te voorkomen, onder meer onteigening van kleine boeren, niet-duurzaam grondgebruik en water- en voedselrellen als gevolg van voedseltekort, en te werken aan gemeenschappelijke regels en wetgevingsinitiatieven, waarbij het recht van de bevolking van elk land wordt erkend op controle over landbouwgrond en over andere natuurlijke hulpbronnen die van vitaal belang zijn voor hun voedselzekerheid;
8. verzoekt de Commissie een alomvattende impactbeoordeling te verrichten die rekening houdt met de gevolgen buiten de EU van maatregelen en programma's in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, het gemeenschappelijk visserijbeleid, het ontwikkelings- en handelsbeleid en de snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden, teneinde te komen tot een samenhangende, duurzame beleidsaanpak voor wereldwijde voedselzekerheid en het samenwerkingsbeleid samenhangender te maken;
9. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan eerlijke financieringsmechanismen en

concepten voor een verdeling van de lasten van de klimaatverandering in de aanstaande onderhandelingen in Kopenhagen op te nemen, waarbij er speciaal op moet worden gelet dat de onvermijdelijke steun voor klimaatvriendelijke landbouwpraktijken tot een coherent instrument wordt voor de bestrijding van honger, door het accent te leggen op de behoeften van de kleine en zelfvoorzieningsboeren in het Zuiden;

10. verzoekt de Commissie en de Raad met klem alle zichtbare en onzichtbare vormen van exportsubsidies af te schaffen, waarvan duidelijk is gebleken dat ze bijdragen aan meer honger en armoede;
11. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan ontwikkelingssteun te gebruiken om boeren minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen en agrochemische hulpmiddelen zoals kunstmest en pesticiden, alsook van zaadvariëteiten die dergelijke hulpmiddelen nodig hebben en onderhevig zijn aan exclusieve intellectuele-eigendomsrechten; stelt verder voor lokale en regionale landbouwsystemen op basis van duurzame landbouwpraktijken te stabiliseren en strategische voedselreserves in de ontwikkelingslanden zelf aan te leggen;
12. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan het percentage ontwikkelingssteun voor plattelandontwikkeling en landbouw te verhogen en financiële speculatie met voedsel te bestrijden;
13. benadrukt dat er nieuwe gezamenlijke inspanningen nodig zijn om de strijd tegen honger te combineren met de noodzakelijke acties om de broeikasgassen te reduceren en om zich aan te passen aan de klimaatverandering, om gecoördineerde maatregelen te treffen om elk verder verlies van bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit tegen te gaan, die twee essentiële onderdelen van voedselproductiestelsels zijn, om wereldwijd de efficiëntie van de voedselketen te vergroten en verspilling terug te dringen, om een agro-ecologische aanpak op basis van landbouw met een geringe input en klimaatvriendelijke agrobosbouw te bevorderen, en om de toegang tot lokale markten te verbeteren;
14. verzoekt de FAO, haar lidstaten en de Commissie de aanbevelingen van de International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development (IAASTD) te volgen teneinde top-down wetenschappelijke concepten voor technologische overdracht om te keren en te vervangen door bottom-up, participatieve, op de boeren gerichte innovatieve concepten;
15. besluit een permanente werkgroep op hoog niveau op te richten over de bijdrage van de EU aan de verwezenlijking van wereldwijde voedselzekerheid, teneinde overeenstemming te bereiken over gemeenschappelijke actiepunten voor de belangrijkste, door de Commissie vastgestelde uitdagingen op het gebied van duurzame landbouw, visserij en plattelandontwikkeling, met name klimaatverandering, verlies van biodiversiteit, duurzaam water- en bodembeheer en hernieuwbare energie;
16. betreurt het feit dat, op één uitzondering na, de regeringsleiders van de lidstaten niet aan de recente Voedseltop hebben deelgenomen, en verzoekt zijn Voorzitter alle deelnemers aan de recente Voedseltop hiervan op de hoogte te brengen en de Raad en de lidstaten van de FAO aan te moedigen coherent op te treden om honger en armoede te bestrijden;

17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.